

Prof. JUDr. Jaroslav Ivor, DrSc.
Fakulta práva
Paneurópska vysoká škola, Bratislava

O p o n e n t s k ý p o s u d o k

na dizertačnú prácu JUDr. Jana Schramhausera, na tému: „Trestné právni nástroje boje s organizovaným zločinom“.

Na základe rozhodnutia dekana Právnickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe zo dňa 3. januára 2011, som bol vymenovaný za oponenta dizertačnej práce doktoranda JUDr. Jana Schramhausera: „Trestněprávní nástroje boje s organizovaným zločinom“. Na oponentúru mi bola predložená dizertačná práca v rozsahu 215 strán textu (vrátane resumé a povinných náležitostí).

1. Organizovaný zločin vo všetkých svojich formách i súvislostiach sa v súčasnosti stáva globálnym problémom predstavujúcim jedno z najzávažnejších rizík a prekážok rozvoja modernej demokratickej spoločnosti. Ide o multidisciplinárny fenomén, ktorý možno skúmať viacerými vednými disciplínami či právnymi odvetviami. Organizovaný zločin vykazuje mimoriadne silný stupeň rezistencie voči policajným a justičným zásahom a doterajšie „klasické“ metódy a postupy policajnej a justičnej práce sa ukazujú ako málo efektívne. To všetko vyvoláva v krajinách zápasiacich s organizovaným zločinom úsilie po reformách trestnoprávných predpisov. Napriek tomu, že ide o problematiku pomerne často teoreticky rozpracovávanú, aktuálnosť témy dizertácie je zvýraznená dobou vzniku a predloženia k obhajobe, teda iba krátko po nadobudnutí účinnosti nového Trestného zákonníka č. 40/2009 Zb. a naň nadväzujúcej novely Trestného poriadku č. 41/2009 Zb. v Českej republike. Tak ako si to autor v úvode predsavzal, ťažiskom práce je kritická analýza platnej právnej úpravy vrátane vysvetľujúcich komentárov kontinuálne spojená s hľadaním a naznačením alternatív efektívnejšieho riešenia de lege ferenda. Práca bezosporu prináša nové poznatky pre vedu trestného práva a jej vedecká pridaná hodnota zodpovedá požiadavkám kladeným na dizertačné práce.

2. Voľba použitých vedeckých metód skúmania je príkladná. Autor preukázal, že ovláda vedeckú propedeutiku v teoretickej i praktickej rovine. V práci sú proporcionálne zastúpené analýza a syntéza, metóda komparatistická (porovnanie českej a zahraničnej úpravy v niektorých aspektoch). Primerane téme je využitá i metóda historická. Pozitívne je treba hodnotiť i to, že autor pochopil a uplatnil teoreticko-praktický prístup.
3. Systematické usporiadanie dizertácie zodpovedá zvolenej téme. Z formálneho hľadiska ide o úvod a štyri časti, ďalej členené na kapitoly. Z obsahového hľadiska ide v prvej časti o kriminologický rozbor pojmu a znakov organizovaného zločinu s exkurzom do histórie jeho vzniku a vývoja vo svete i v Českej republike. Jadrom práce je druhá a tretia časť, v ktorej autor analyzuje vybrané trestno-právne nástroje boja s organizovaným zločinom a to z pohľadu hmotnoprávneho i procesného. V záverečnej časti sú prezentované najvýznamnejšie medzinárodno-právne inštrumenty boja s organizovaným zločinom. Jednotlivé časti sú rozsahom proporcionálne, obsahom logicky usporiadané a navzájom na seba nadväzujúce. Práca je spracovaná prehľadne s využitím správnej odbornej terminológie. Bohatý zoznam použitej odbornej literatúry je spracovaný starostlivo, pričom obsahuje značný podiel položiek zo zahraničnej literatúry danej oblasti. Odkazy a citácie sú spracované korektne a v súlade so všeobecnými požiadavkami. Vysoko pozitívne treba hodnotiť výber odbornej literatúry a spôsob jeho členenia.
4. Cenným prínosom práce je prezentovanie vlastných hodnotení, záverov a návrhov doktoranda na viaceré kľúčové otázky. Pri niektorých z nich by sa však žiadala dôslednejšia a presvedčivejšia argumentácia. Tak je tomu napríklad pri jeho presvedčení o nesprávnosti úplnej beztrestnosti korunného svedka (str. 139), keď zároveň na inom mieste konštatuje ako predpoklad k pravdivému a úplnému svedectvu jeho dostatočnú motiváciu (str. 135).

Kritickú poznámku možno vzniesť k výberu trestno-procesných nástrojov boja s organizovaným zločinom, ktorých analýzu obmedzil na inštitút korunného svedka a policajnú provokáciu, pričom túto sám správne zhodnotil ako nástroj nie mimoriadne efektívny (str. 147). Perspektívnou sa podľa môjho názoru javí i cesta monitorovania kriminálneho prostredia prostredníctvom technických

audiovizuálnych záznamov, ako i využívaním operatívno-pátracích prostriedkov (v súčasnosti napr. ustanovenia § 88, § 158c, § 158d, §158e Trestného poriadku).

Podnetné sú autorove analýzy a úvahy de lege ferenda k právnym nástrojom majetkového postihu organizovaného zločinu. V tejto súvislosti je síce zaujímavá analýza slovenského zákona o preukazovaní pôvodu majetku (zák. č. 355/2005 Zb.), ktorý bol nálezom Ústavného súdu SR z roku 2008 vyhlásený za protiústavný, avšak absentuje informácia o prijatí nového zákona o preukazovaní pôvodu majetku č. 101/2010 zo 4. 3. 2010.

Oceniť je treba úvahy nad trestnou zodpovednosťou právnických osôb ako ďalším možným nástrojom boja s organizovaným zločinom

5. Z vedeckého hľadiska otvára dizertačná práca JUDr. Schramhausera niektoré zaujímavé teoreticko-aplikačné problémy aj v súvislosti s prijatím novej trestnoprávnej úpravy v Českej republike účinnnej od 1. januára 2010. Z viacerých pasáží práce je evidentná snaha doktoranda o ich efektívne riešenie s návrhmi de lege ferenda aj v netrestných právnych odvetviach.

Záver:

Posudzovaná dizertačná práca posúva úroveň poznania vo vede trestného práva, prináša rad konkrétnych záverov a návrhov využiteľných v právnej teórii i legislatíve a splňa všetky predpoklady pre kvalifikačné práce tohto druhu.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti odporúčam, aby bol v prípade úspešnej obhajoby JUDr. Janovi Schramhauserovi udelený titul philosophiae doctor (Ph.D.).

V Bratislave 20. januára 2011

Prof. JUDr. Jaroslav Ivor, DrSc.

